

Огняновъ и Кандовъ се бѣхж отдѣлили отъ другитѣ и подъ едно дърво распалено се прѣпирахж за нѣщо си. При тѣхъ бѣше се приближилъ и Николай Нетковичъ.

— Вий ми говорите, че е пужно да се прѣдприеме тая борба, продължаваше Кандовъ начхтия разговоръ, защото има за цѣль свободата. Свобода? Каква е тая свобода, да имаме пакъ князь, сирѣчь, султанче, чиповници да ни грабѣтъ, калугери и попове да тлѣстѣтъ на нашъ грѣбъ и войска да изсмуква най-жизнениитѣ сокове на народа! Това ли е вашата свобода? Азъ за нея не давамъ кашка кръвь отъ малкия си прѣстъ.

— Но слушайте, господишъ Кандовъ, отговаряше Нетковичъ, вашитѣ начала и азъ ги уважавамъ, но нѣматъ работа тука. Намъ трѣбва прѣди всячко политическа свобода, сиречь, самъ да бждемъ ступани на земята си и сждбинитѣ си.

Кандовъ махнж съ глава отрицателно:

— Но вий сега ей ми тълкувахте друго нѣщо. Вий си назначавате нови господари, които да замѣнѣтъ старитѣ; понеже не щете шейхъ-юль-ислямътъ, прѣгрѣщате другъ, който носи име екзархъ, сирѣчь, мѣнявате тиранитѣ съ деспотитѣ. Налагате на народа началници и унищожавате всѣка идея за равенство; вий освѣщавате правото на експлоатация слабия отъ силния, труда отъ капитала. Дайте на борбата си цѣль по-свѣрѣменна, по-человѣческа; направете ѣж борба не само противъ турското иго, но и за въстѣржествуванието на свѣрѣменнитѣ принципи; сиречь, унищожението на тия глупи порядки, осветени отъ вѣковни прѣдрасждки, като тропъ, религия, право на собствеността и на юмука, които човѣшката дивота е въздигнала въ неприкосновенни принципи. Четѣте, господа, Герцена, Бакунина, Лассаля... Оставете се отъ тоя узко-животински патриотизмъ и дигнете знамето на свѣрѣменното разумно человѣчество и на трѣзвата наука... Тогава азъ съмъ съ васъ...